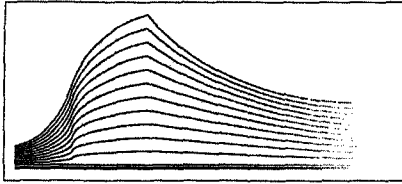




Datum van  
inontvangstneming

:

19/04/2016



**Uitgifte**

Rolnummer <b>15A881</b>	Uitgereikt aan	Uitgereikt aan	Uitgereikt aan
Repertoriumnummer <b>53612016</b>	Bur		
Datum van uitspraak <b>10 maart 2016</b>	Op €	Op €	Op €
Rolnummer niet in strafzaken			

Niet aan te bieden aan de  
Ontvanger

# Vrederegerecht van het 2de kanton Antwerpen

## Vonnis

Aangeboden op
NIET AAN REGISTRATIE ONDERWORPEN De e.a. Inspecteur,

Ingeschreven in het register van het Hof van Justitie onder nr. <u>1015.567</u>
Luxemburg 15. 03. 2016 De Griffier, voor deze
Fax/E-mail: _____ <i>Maria Manuela Ferreira</i>
Neergelegd op: <u>14.03.2016</u> Hoofdadministrateur

CURIA GREFFE Luxembourg
Entrée 14 MARS 2016

Op de openbare terechtzitting van **donderdag, tien maart tweeduizend zestien**, in de gerechtszaal van het Vrederecht van het 2de kanton Antwerpen, werd door, Marleen VAN LOON, vrederechter, bijgestaan door Marc RINGOOT, griffier, het volgende vonnis uitgesproken :

**INZAKE:**

**Karel de Grote - Hogeschool Katholieke Hogeschool Antwerpen VZW**, ingeschreven in de Kruispuntbank der Ondernemingen onder het ondernemingsnummer 0458.402.105, met maatschappelijke zetel te 2018 ANTWERPEN, Brusselstraat 45, met raadsman mr Marc DELANNOYE, advocaat te 2030 ANTWERPEN, Noorderlaan 98

**eisende partij;**

**TEGEN:**

**KUIJPERS Susan Romy Jozef**, geboren te Turnhout op 15 december 1992, zonder beroep - student, wonende te 2321 MEER (HOOGSTRATEN), Meerseweg 4, maakt verstek

**verwerende partij;**

Gezien de voorgaanden in deze zaak en meer bepaald :

- de dagvaarding van gerechtsdeurwaarder Wim Deckmyn te TURNHOUT de dato 27 november 2015
- dd. 4 februari 2016 tussenvonnissen heropening debatten op 3 maart 2016

Met inachtneming van de beschikkingen van de wet van 15 juni 1935 en de aanvullende wetten op het gebruik der talen in gerechtszaken.

Kuijpers Susan verschijnt niet, noch iemand voor haar en tegen haar werd verstek verleend.

**I FEITEN**

Susan Kuijpers (hierna mevr. Kuijpers) diende op 3 februari 2014 een totale som van 1.546 euro aan de vzw Karel de Grote - Hogeschool Katholieke Hogeschool Antwerpen (hierna KdG) te betalen als inschrijvingsgeld voor de academiejaren 2012-2013 en 2013-2014 en als bijdrage voor een studiereis.

Mevr. Kuijpers kon dit bedrag niet in éénmaal betalen reden waarom de dienst Studievoorzieningen van KdG (ofwel KdG Stuvo) mevr. Kuijpers op 3 februari 2014 een renteloos afbetalingsplan toestond.

Volgens dit plan betaalde de dienst KdG Stuvo dit bedrag aan mevr. Kuijpers en diende mevr. Kuijpers nadien gedurende zeven maanden 200 euro aan de dienst KdG Stuvo te betalen, de eerste maal op 25 februari 2014, op 25 september 2014 moest het saldo van 146 euro betaald zijn.

Er werd verder in de overeenkomst voorzien:

*“Wanneer de ontleende som (geheel of gedeeltelijk) niet tijdig wordt terugbetaald, is van rechtswege en zonder ingebrekestelling een interest verschuldigd van 10% per jaar, berekend op de uitstaande schuld en dit vanaf de dag na de niet-nagekomen vervalddag. Ook is dan een schadeloosstelling tot dekking van de invorderingskosten verschuldigd, conventioneel bepaald op 10% van de uitstaande schuld met een minimum van € 100.”*

Mevr. Kuijpers bleef in gebreke om te betalen ook na aanmaning daartoe door KdG Stuvo.

## **II PROCEDURE**

1. Op 27 november 2015 ging KdG over tot dagvaarding van mevr. Kuijpers. De vordering van KdG strekte ertoe te bekomen:

- hoofdsom:	1.546,00 euro
- verwijlsinteressen van 10% vanaf 25 februari 2014:	269,81 euro
- schadevergoeding:	154,60 euro

De verwijzing van mevr. Kuijpers in de gerechtskosten wordt gevorderd en de voorlopige uitvoerbaarverklaring van het te vellen vonnis zonder borgstelling en kantonnement.

2. Bij tussenvonnis van 4 februari 2016 heeft de vrederechter de hoofdsom van 1.546 euro toegekend aan KdG.

Wat de interesten en de schadevergoeding betreft heeft de vrederechter de debatten heropend om het standpunt van KdG te kennen over het stellen van een prejudiciële vraag aan het Europees Hof van Justitie aangaande, de vrederechter vat sterk samen, de mogelijke strijdigheid van deze interesten en schadevergoeding met artikel 73 e.v. van de Marktpraktijkenwet van 6 april 2010 (inmiddels artikel VI.82 e.v. Wetboek Economisch Recht).

Op de terechtzitting van 4 maart 2016 heeft de raadsman van KdG hierover mondeling standpunt ingenomen.

## **III BEOORDELING**

### **A. EERSTE VRAAG**

1. Mevr. Kuipers laat verstek gaan wat volgens artikel 806 (nieuw) van het Gerechtelijk Wetboek met zich meebrengt dat de rechter de vordering van KdG moet inwilligen behalve in zoverre de rechtspleging of de vordering van KdG strijdig zou zijn met de openbare orde.

De vrederechter stelt zich in dat verband de vraag of zij bij verstek ambtshalve mag onderzoeken of de overeenkomst tussen KdG en mevr. Kuipers onder het toepassingsgebied van de nationale regelgeving op de onrechtmatige bedingen valt (op het ogenblik van het sluiten van de overeenkomst artikel 73 e.v. van de Marktpraktijkenwet van 6 april 2010, momenteel artikel VI.82 e.v. Wetboek Economisch Recht). Deze regelgeving is de implementatie in het Belgisch intern recht van de Richtlijn 93/13/EEG van de Raad van 5 april 1993 betreffende de oneerlijke bedingen in consumentenovereenkomsten.

Artikel 806 nieuw van het Gerechtelijk Wetboek staat dit enkel toe als deze regelgeving van openbare orde is en naar Belgisch intern recht is het niet zeker of de regelgeving op de onrechtmatige bedingen van openbare orde is. Naar Belgisch recht lijkt de vrederechter bij verstek dan ook niet in de mogelijkheid te zijn om ambtshalve te onderzoeken en te oordelen dat een overeenkomst, waarvan door de eisende partij niet gesteld wordt dat zij een consumentenovereenkomst is die onder de toepassing van de regeling op de onrechtmatige bedingen valt, een dergelijke overeenkomst is.

Het Hof van Justitie heeft evenwel reeds beslist dat, als een overeenkomst onder het toepassingsgebied van de richtlijn valt, de nationale rechter ambtshalve moet onderzoeken of het beding in die overeenkomst uit het oogpunt van de richtlijn oneerlijk is als de rechter, volgens de nationale regels van procesrecht, (enkel) bevoegd is om ambtshalve na te gaan of het aan de vordering ten grondslag liggende beding in strijd is met de nationale regels van openbare orde (zie HvJ C-488/11, Asbeek Brusse/Jahani, ECLI:EU/C/2013/341).

Volgens de vrederechter heeft het Hof hiermee evenwel niet geoordeeld dat nationale rechter ook ambtshalve kan of moet onderzoeken of een overeenkomst onder toepassing van de richtlijn valt als de rechter, volgens de nationale regels van procesrecht, (enkel) bevoegd is om ambtshalve na te gaan of de vordering al dan niet strijdt met de openbare orde.

Bijgevolg stelt zich de vraag of artikel 806 niet in strijd is met de richtlijn als dit artikel dit ambtshalve onderzoek verbiedt omdat de regelgeving op de oneerlijke bedingen niet van openbare orde is.

De vrederechter is van oordeel deze vraag niet optimaal te kunnen beantwoorden zonder een prejudiciële vraag aan het Hof van Justitie te stellen. De vrederechter wenst dan ook volgende prejudiciële vraag aan het Hof van Justitie voor te leggen:

*“Is de nationale rechter, wanneer bij hem tegen een consument een vordering is ingesteld over de uitvoering van een overeenkomst en hij op grond van de nationale regels van procesrecht enkel bevoegd is ambtshalve na te gaan of de vordering in strijd is met nationale regels van openbare orde, op dezelfde wijze bevoegd om ambtshalve, zelfs bij verstek, na te gaan en vast te stellen dat de betrokken overeenkomst binnen de werkingssfeer van de richtlijn betreffende de oneerlijke bedingen in consumentenovereenkomsten valt zoals geïmplementeerd in het Belgisch recht?”*

## **B. TWEDE VRAAG**

Eens deze vraag positief is beantwoord, moet de vraag beantwoord worden of de overeenkomst tussen KdG en mevr. Kuijpers effectief onder het toepassingsgebied van de Belgische regelgeving op de onrechtmatige bedingen valt.

Deze regelgeving en met name artikel 74 e.v. van de Marktpraktijkenwet is naar Belgisch intern recht (enkel) van toepassing op overeenkomsten tussen een onderneming en een consument. Dit volgt uit artikel 2.1° van die wet.

Volgens het intern Belgisch recht moet de contractspartij van de consument bijgevolg een onderneming zijn opdat de regels over de onrechtmatige bedingen van toepassing zouden zijn.

De vraag is dus of KdG een onderneming is in deze zaak waar KdG aan een student toestond om het inschrijvingsgeld en de bijdrage voor een studiereis renteloos af te betalen op straffe van betaling van verwijsinteressen en een schadevergoeding van telkens 10%.

Volgens artikel 2.1° van de Marktpraktijkenwet is een onderneming *“elke natuurlijke persoon of rechtspersoon die op duurzame wijze een economisch doel nastreeft alsmede zijn verenigingen”* waarbij wordt aangenomen dat met *economische activiteit* bedoeld wordt dat de onderneming goederen of diensten aanbiedt op een bepaalde markt.

Door het arrest van het Hof van Justitie inzake BKK Mobil Oil werd dit ondernemersbegrip verbreed naar die instanties die *“een activiteit tegen betaling uitoefenen waarbij instellingen met een taak van algemeen belang of met een publiekrechtelijke vorm niet wordt uitgesloten”*.

Er wordt evenwel aangenomen dat onderwijsinstellingen bij het verstrekken van onderwijs geen onderneming zijn noch in de ene noch in de andere zin omdat zij geen dienst aanbieden tegen betaling. Het feit dat er inschrijvingsgeld moet betaald worden, zou hieraan geen afbreuk doen nu dat niet in verhouding staat tot de geleverde onderwijsprestatie (vgl. H. SWENNEN, *“Onderwijs en mededingingsrecht”*, TORB 2008-09, 268 en G. STRAETMANS en R. STEENNOT, *“Onderneming, vrij beroep en consument”* in *Wetboek Economisch Recht en de bescherming van de consument*, Antwerpen, Intersentia, 2015, 23).

Is deze aanname juist of dient, volgens het Europees recht, een vrije, gesubsidieerde onderwijsinstelling, wanneer zij onderwijs verstrekt aan een consument en hiervoor enkel een inschrijvingsgeld int, eventueel te vermeerderen met bedragen ter terugbetaling van door de onderwijsinstelling gemaakte kosten, zoals voor een studiereis, toch als een onderneming beschouwd te worden?

Ook deze vraag meent de vrederechter slechts optimaal te kunnen beantwoorden na volgende prejudiciële vraagstellen aan het Europese Hof van Justitie:

*“Is een vrije onderwijsinstelling die gesubsidieerd onderwijs verstrekt aan een consument bij de overeenkomst van het verstrekken van dit onderwijs tegen betaling van een inschrijvingsgeld eventueel te vermeerderen met bedragen ter terugbetaling van de door de onderwijsinstelling gemaakte kosten te beschouwen als een onderneming in de zin van het Europees recht?”*

### **C. DERDE VRAAG**

Als deze vraag negatief beantwoord wordt, betekent dit dat de overeenkomst tussen KdG en haar student naar Belgisch intern recht niet valt onder het toepassingsgebied van de regelgeving op de onrechtmatige bedingen.

Dan stelt zich de vraag of het Belgisch recht niet strijdt met de Richtlijn oneerlijke bedingen door de regelgeving op de onrechtmatige bedingen te beperken tot overeenkomsten tussen consumenten en ondernemingen.

De Richtlijn oneerlijke bedingen is volgens de bewoordingen ervan immers van toepassing op overeenkomsten tussen consumenten en "verkopers" (in het Frans "*professionnel*" en in het Engels "*seller or supplier*") zijnde, volgens de richtlijn, "*iedere natuurlijke persoon of rechtspersoon die bij onder deze richtlijn vallende overeenkomsten handelt in het kader van zijn publiekrechtelijke of privaatrechtelijke beroepsactiviteit*".

Hieruit leidt de vrederechter af dat de richtlijn van toepassing is op de voorliggende overeenkomst tussen mevr. Kuijpers en KdG nu KdG toch een rechtspersoon is die, bij het toestaan van een afbetaling aan mevr. Kuijpers voor inschrijvingsgeld en een bijdrage voor een studiereis, handelde in het kader van haar beroepsactiviteit.

Voor de invoering van de Marktpraktijkenwet van 6 april 2010, in werking vanaf 12 mei 2010, was de Handelspraktijkenwet van 14 juli 1991 van toepassing. Volgens deze wet waren de regels op de onrechtmatige bedingen, en dit in navolging van voormelde richtlijn, toepasselijk op contracten tussen *verkopers* en consumenten. Door de Marktpraktijkenwet van 6 april 2010 werd het begrip *verkoper* vervangen door de term *onderneming*.

Onder gelding van de Handelspraktijkenwet ging de rechtsleer er vanuit dat onderwijsinstellingen, als verkopers in de zin van de richtlijn en de wet, aan de bepalingen inzake onrechtmatige bedingen waren onderworpen (vgl. J. STUYCK, *Beginnelen van Belgisch Privaatrecht, XIII, Handels- en economisch recht, Deel 2, Mededingingsrecht, A, Handelspraktijken*, Kluwer, Mechelen, 2003, 323 en H. SWENNEN, "Onderwijs en mededingingsrecht", *TORB* 2008-09, 272).

Ook om deze vraag te beantwoorden is een prejudiciële vraag noodzakelijk, die luidt als volgt:

*"Valt een overeenkomst tussen een consument en een vrije gesubsidieerde onderwijsinstelling die verband houdt met het verstrekken van gesubsidieerd onderwijs door deze instelling onder de werking van de Richtlijn 93/13/EEG van 5 april 1993 betreffende oneerlijke bedingen in consumentenovereenkomsten en is een vrije onderwijsinstelling die gesubsidieerd onderwijs verstrekt aan een consument bij de overeenkomst van het verstrekken van dit onderwijs te beschouwen als een verkoper in de zin van de richtlijn?"*

#### OM DEZE REDENEN :

Rechtdoende bij verstek.

het tussenvonnis van 4 februari 2016 verder uitwerkend,

- vooraleer te oordelen over de door de vzw Karel de Grote - Hogeschool Katholieke Hogeschool Antwerpen gevorderde verwijlsinteressen en forfaitaire schadevergoeding, verwijst deze zaak naar het Europees Hof van Justitie, Palais de la Cour de Justice, Boulevard Konrad Adenauer, Kirchberg, 2925 Luxembourg, met het

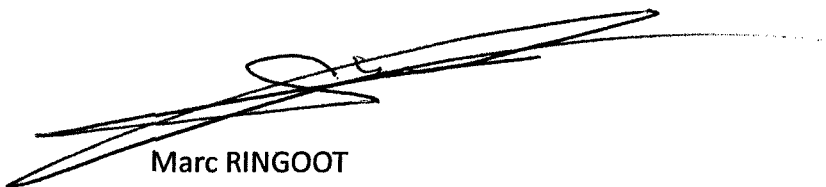
oog op het bekomen van volgende prejudiciële vragen aan het Europees Hof van Justitie:

- 1° *“Is de nationale rechter, wanneer bij hem tegen een consument een vordering is ingesteld over de uitvoering van een overeenkomst en hij op grond van de nationale regels van procesrecht enkel bevoegd is ambtshalve na te gaan of de vordering in strijd is met nationale regels van openbare orde, op dezelfde wijze bevoegd om ambtshalve, zelfs bij verstek, na te gaan en vast te stellen dat de betrokken overeenkomst binnen de werkingssfeer van de richtlijn betreffende de oneerlijke bedingen in consumentenovereenkomsten valt zoals geïmplementeerd in het Belgisch recht?”*
- 2° *“Is een vrije onderwijsinstelling die gesubsidieerd onderwijs verstrekt aan een consument bij de overeenkomst van het verstrekken van dit onderwijs tegen betaling van een inschrijvingsgeld eventueel te vermeerderen met bedragen ter terugbetaling van de door de onderwijsinstelling gemaakte kosten te beschouwen als een onderneming in de zin van het Europees recht?”*
- 3° *“Valt een overeenkomst tussen een consument en een vrije gesubsidieerde onderwijsinstelling die verband houdt met het verstrekken van gesubsidieerd onderwijs door deze instelling onder de werking van de Richtlijn 93/13/EEG van 5 april 1993 betreffende oneerlijke bedingen in consumentenovereenkomsten en is een vrije onderwijsinstelling die gesubsidieerd onderwijs verstrekt aan een consument bij de overeenkomst van het verstrekken van dit onderwijs te beschouwen als een verkoper in de zin van de richtlijn?”*

- houdt de beslissing omtrent de gerechtskosten aan,

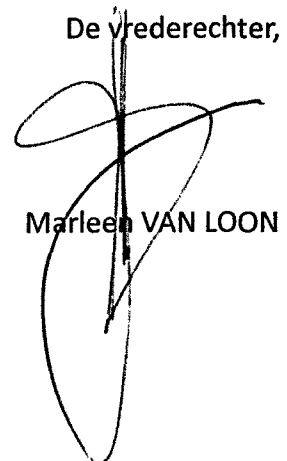
De vrederechter heeft getekend met de griffier.

De griffier,



Marc RINGOOT

De vrederechter,



Marleen VAN LOON